

Voorstel

Praktijkplaats TEXEL

Voor innovatieve oplossingen met studenten

1. Introductie

Gemeente Texel, Inholland en TerraTechnica werken al enige jaren samen. Inholland en TerraTechnica willen deze samenwerking graag verdiepen. Doel van deze notitie is om de volgende stap in de samenwerking te zetten: 'Praktijkplaats Texel'.

2. Aanleiding

De gemeente Texel wil hoger onderwijs binnen haar gemeente een plek geven en zo jonge mensen binden aan het eiland. Daarnaast maakt de gemeente Texel werk van verduurzaming van Texel, ingepast in het landschap. Inholland wil dat studenten meer in leergemeenschappen samenwerken met bedrijven en organisaties aan échte vraagstukken en onderzoeksprojecten. TerraTechnica is hét platform¹ dat kennis en vaardigheden van duurzame energie en lokale energiesystemen in Noord-Holland Noord bij elkaar brengt. Samen komen we verder en geven we de toekomst Energie. De gemeente Texel, Inholland en TerraTechnica hebben daartoe op 12 maart 2018 een manifest² ondertekend over samenwerking voor duurzame projecten op Texel. Om invulling te geven aan het manifest heeft Inholland met TexLabs een jaarlijks hackathonconcept uitgewerkt onder de naam Planet Texel. Hieruit is het initiatief van een kenniscentrum ontstaan. Een plek waar professionals uit bedrijfsleven, onderwijs en gemeente met elkaar (verduurzamings)vraagstukken van Texel oppakken.

3. Probleemstelling

In maart 2020 hebben wethouder Hennie Huisman en Richard Oerlemans, directeur Inholland Alkmaar, gesproken over een verdiepingsslag van de bestaande jaarlijkse hackathon en is met de uitwerking een start gemaakt. Zowel in 2019 (met o.a. Comeniussubsidie) als in 2020 is deze hackathonweek georganiseerd op Texel (kosten per hackathon: € 40.000, waarvan 2.700 door gemeente Texel). Eén van de voorstellen van de laatste hackathon was een kenniscentrum om tot meer toepasbare resultaten te komen en de kennis en resultaten beter te borgen bij de stakeholders en het onderwijs. Aangezien dat kenniscentrum het karakter heeft van een praktijkplaats, spreken in het vervolg van Praktijkplaats Texel.

Centrale vragen zijn:

- Hoe geven we in de toekomst de samenwerking van studenten, middelbare scholieren van Texel, het bedrijfsleven en organisaties verder vorm?
- Hoe kom je tot een integrale en duurzame bijdrage van deze partijen voor Texelse vraagstukken?

Het voorstel richt zich op de eerste stap voor de samenwerking als praktijkplaats.

4. Doel en resultaten van dit project

4.1. Doel

Texel wordt een praktijkplaats (living lab) voor innovatie vanuit en met studenten, via een structurele samenwerking tussen gemeente Texel, Hogeschool Inholland, TerraTechnica, OSG De Hogeberg en een ondernemersvertegenwoordiging.

¹ Founding partners van TerraTechnica zijn o.a.: Inholland, Engie, TNO, Provincie NH, New Energy Coalition, Ontwikkelingsbedrijf NHN, gemeente Alkmaar, Ondernemers regio Alkmaar. Inmiddels is het netwerk uitgebreid tot meer dan 20 partijen.

² De partijen verklaarden hierin dat:

- Zij zich gaan inzetten voor samenwerking op Texel tussen onderwijs en overheid, organisaties en bedrijven om zo een situatie te creëren waarbij Texel als proeftuin en voorbeeld kan dienen voor de transitie naar een duurzame, circulaire samenleving.
- Zij met studenten meer kennis en innovatie op Texel realiseren, teneinde de transitie naar een duurzame, circulaire maatschappij op Texel vorm te geven.
- Zij studenten op Texel met werkgevers in contact brengen en kansen bieden voor het opzetten van eigen duurzame ondernemingen om hun zo nieuwe kansen te bieden en tegelijk het eiland verder te verduurzamen.

Vanuit maatschappelijk perspectief is Texel als praktijkplaats een interessante ontwikkeling. Studenten worden als partner 'ingezet' om samen met stakeholders problemen in kansen om te zetten en door na te denken over innovatieve oplossingen. Zo ontstaat een win-win situatie. Studenten werken aan actuele projecten en eiland Texel maakt verdere stappen richting een toekomstbestendige, duurzame woon- en leefomgeving.

Praktijkplaats Texel geeft de gemeente, ondernemers en organisaties toegang tot jong talent (personeel van de toekomst) en krijgt toegang tot kennis vanuit onderwijs en onderzoek. Ook helpt deze praktijkplaats op Texel de gemeente om aantrekkelijker te worden voor jonge mensen. Met het partnerschap en de projecten zijn er kansen om publiciteit te genereren. De praktijkplaats zet gemeente Texel op de kaart als gemeente met innovatieve ambities.

4.2. Lange termijn ambities

1. Economische versterking en vitaliteit van Texel: routekaart naar een nieuwe economie
 - a. Verbreding van de economische sectoren en synergie
 - b. Innovatie
 - c. Mensen omscholen naar nieuwe sectoren
2. Maatschappelijke versterking Texel
 - a. Verbeteringen voorzieningen en openbare ruimte
 - b. Bijdrage aan energietransitie, circulariteit en verduurzaming
 - c. Verjonging van de samenleving door aantrekken van jongeren
3. Versterking kennis, kunde en inspiratie
 - a. Praktijkervaring voor jong talent in het veld
 - b. Trans-disciplinaire ervaring en hybride leeromgeving
 - c. Continuïteit onderzoek en kennisbundeling
 - d. Betrekken van brede onderwijsinstellingen
 - e. Out of the box, frisse ideeën, toepasbaar als second-opinion.

4.3. Voorbeelden behaalde resultaten afgelopen jaren

- Door de hackathon van 2019 is een student zo geënthousiasmeerd dat hij op Texel een afstudeeronderzoek heeft gedaan naar golfenergie, waarbij waterstof wordt opgewekt.
- Verschillende studenten uit voorgaande jaren hebben aangegeven verder te willen werken aan Texelse vraagstukken als daar de mogelijkheden voor zijn.
- Met TESO en TBO Texel is inmiddels afgesproken om opnieuw smart mobility als thema voor de (corona-proof) hackaton in 2021 te kiezen (Planet Texel 3.0), met de vervolgitwerking van het Texferium las één van de opgaven (omvorming van de TESO haven tot transferium op Texel). Er zijn ieder jaar meer bedrijven en organisaties aangesloten die maatschappelijke vraagstukken willen neerleggen bij de Inholland studenten. In 2021 zijn dit naast de gemeente Texel onder andere TESO, Seaport Texel, CIV, TBO, Van der Linde en SKT.
- Nu al is er positieve berichtgeving in de lokale media. Ook zijn alle ingrediënten in handen om Texel nationaal te profileren. Een goed voorbeeld hiervan was het gesprek met de Planet Texel studenten en minister Van Engelshoven van OCW ³.

Dit voorstel richt zich op de eerste stap tot verdere samenwerking om van Texel een praktijkplaats te maken, waarin de onderstaande projectresultaten worden bereikt.

³ <https://youtu.be/ogIMnk4XPdU?t=2998>

4.4. Projectresultaten fase 1 (pilot) van de praktijkplaats

1. 'Hackathon' in de periode februari-juni 2022 met meerdere dagen op Texel om nieuwe, frisse ideeën en oplossingsrichtingen te genereren op het thema slimme mobiliteit (dit loopt al).
2. Concrete en praktische uitwerking van minimaal twee resultaten op vraagstukken vanuit de markt door stakeholders, docent(onderzoekers) en studenten⁴. Met als resultaat: Twee ontwerpen met uitvoeringsplannen, inclusief begroting, financieringsvoorstel en mogelijke samenwerkingspartners. Dit onderdeel is nieuw en de kern van de Praktijkplaats.
3. Uitwerking van de samenwerking met OSG de Hogeberg:
 - a. Opzet van plusklassen voor havo-vwo scholieren van jaar 2 en het voor-examenjaar gekoppeld aan de uitwerking van Texelse vraagstukken samen met Inholland studenten.
 - b. Aansluiting van scholieren op de vraagstukken en hackaton via hun profielwerkstuk.
 - c. Inrichten van een innovatiewerkplaats in het gebouw van OSG waar studenten van Inholland en leerlingen van de OSG samenwerken aan vraagstukken en kennis kunnen delen.
4. Beschrijving van de samenwerking met financieel en organisatorisch model voor de langere termijn.

5. Uitvoering

Gemeente Texel, Inholland, TerraTechnica en de OSG zijn de sleutelpartijen binnen Praktijkplaats Texel. TerraTechnica neemt de lead in de uitvoering.

5.1. Projectteam

Er wordt een projectteam geformeerd bestaande uit experts van Inholland en/of TerraTechnica, vertegenwoordiger Bedrijfsleven, OSG en de gemeente Texel (ambtelijk). Daarnaast is betrokkenheid van gemeente Texel essentieel vanwege de actuele economische en maatschappelijke vraagstukken. De gemeente Texel kan een groot deel van de organisatorische werkzaamheden delegeren naar een partner (zoals reeds gebeurt met TexLabs), via Inholland/TerraTechnica gecontracteerd. Het projectteam komt doorgaans digitaal bijeen en eens per kwartaal in OSG De Hogeberg.

Het projectteam heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- Organisatie van Planet Texel 4.0 in 2022.
- Inventarisatie van actuele maatschappelijke en economische vraagstukken
- Verbinding leggen met de relevante stakeholders op Texel en de partners van TerraTechnica.
- Begeleiding van de studenten bij de uitwerking van de vraagstukken en de bijbehorende kwaliteitsbewaking. Zorgt voor betrokkenheid van de relevante docenten en (docent)onderzoekers binnen Inholland en verbinding met OSG De Hogeberg en ROC De Kop en de facilitaire ondersteuning.
- Stelt uitvoeringsplannen op en haalt financiering op voor de uitvoering van de projecten bij organisaties en bedrijfsleven op Texel (sponsoring/projectbijdragen/subsidiemogelijkheden).
- Opstellen van een organisatorisch en financieel model voor het Praktijkplaats Texel (volgende fase) en zorgt dat de plannen gereed zijn voor behandeling bij de samenwerkingspartners.

Het projectteam legt verantwoording af aan een in te stellen stuurgroep.

⁴ De ontwerpen, schetsen, adviezen en andere beroepsproducten die de studenten opleveren zijn niet per definitie eindproducten die direct door de partners geïmplementeerd kunnen worden. De implementatie zal immers altijd afhangen van de investeringsbereidheid van de betreffende partner. De output van de studenten moet de partners inspireren en aanzetten tot aanpassingen of nieuwe producten. De inhoudelijke betrokkenheid van het te vormen projectteam en docenten zorgt voor een stuk kwaliteitsgarantie van de resultaten.

5.2. Stuurgroep

De stakeholders formeren een stuurgroep met daarin de wethouder Duurzaamheid & Innovatie van Texel (Hennie Huisman), directeur van Inholland Alkmaar/TOI (Richard Oerlemans), rector-bestuurder van OSG De Hogeberg (Corrie Eriks) en een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven. Deze stuurgroep komt het komend jaar 2x digitaal bijeen.

5.3. Samenwerking op thema

Texel fungeert als praktijkplaats voor opgaven en initiatieven, waarbij de thema's en de projecten aansluiten bij bestaande initiatieven op Texel. Stakeholders zoals de overheden, gemeente Texel, HHNK, SBB, belangen- en netwerkorganisaties, TOP, LTO, AJT, JONT, bedrijven TESO, Texel Energie, TBO-Texel en organisaties New Energie Coalition, Ontwikkelingsbedrijf NHN en Woontij zijn logische betrokkenen voor het meedenken over vraagstukken en helpen realiseren van ideeën.

Inholland formuleert vanuit de vraagstukken onderwijsopgaven:

- a. Individueel per bedrijf: stage- en afstudeeropdrachten
- b. Individueel per bedrijf: klassenprojecten per blokonderwerp
- c. Samenwerking met bedrijven en organisaties voor het aanvragen van projectsubsidies- (zoals SIA RAAK, EFRO, Topsectoren, enz.)

De volgende actuele multidisciplinaire thema's zijn interessant voor Texel én Inholland studenten:

1. Synergie Energie zelfvoorzienend & Texelse kernwaarden
 - a. Lokale energiesystemen, zoals: opwek, gebruik (verminderen), balans, smart grid, digitalisering in wijken en toeristische gebieden
 - b. Innovaties in duurzame energie, zoals: golf-, getijdenenergie en waterstof
 - c. Verduurzaming Gebouwde Omgeving, zoals: aardgasvrije wijken en verduurzaming stolpboerderijen
 - d. Educatief programma richting bewoners, overheid en bedrijfsleven, waarin het lopende programma van Inholland rondom het DE-huis en Leerwerkplekken Energie en Techniek ism ROC De Kop en OSG De Hogeberg een plek krijgt.
 - e. Duurzaam en levensloopbestendig bouwen
2. Synergie Ecologie & Economie
 - a. Verbreding landbouw naar agro-toerisme, agrarisch, natuur en landschapsbeheer
 - b. Circulaire economie
 - c. CO₂- en stikstofreductie, biodiversiteit en toekomstbestendig waterbeheer
3. Synergie Toerisme & Leefbaarheid
 - a. Van Vervuiling, zoals uitstoot en afval, naar grondstof
 - b. Van Verkeersdrukke, zoals parkeerschaarste en opstopping, naar lokale ontzorgingsdiensten
 - c. Van Verblijfsoverlast, zoals BnB in woonwijken, naar personeelswoonruimte
 - d. Van Verstoring, zoals de rust en natuur, naar stiltere recreatie en natuurvrijwilligersprojecten
 - e. Van Verarming, zoals beeldkwaliteit en biodiversiteit, naar exclusieve diversiteit
4. Sociaal maatschappelijke vraagstukken op langere termijn, zoals zorg (bijvoorbeeld robotisering), ontgroening en vergrijzing, impact en mogelijkheden covid-19.

5.4. Kennisborging en disseminatie

De borging van de kennis en resultaten doen wij concreet op de volgende wijze:

De onderzoeksrapporten en andere resultaten zijn openbaar en worden beschikbaar gesteld aan alle betrokkenen en geïnteresseerden via pers en de websites, nieuwsbrieven en sociale mediakanalen van Inholland, TerraTechnica en andere betrokkenen. Op het gebied van toeristische kennis is K.A.D.O-Texel een belangrijk medium.

Studenten vanuit de Hackathon presenteren jaarlijks hun resultaten via openbare bijeenkomsten op Texel en in het bijzijn van vertegenwoordigers van overheid, bedrijfsleven, organisaties, kennisinstellingen en burgers. Op basis van de feedback bij die presentaties maakt een kleine groep studenten een verdiepingsslag voor drie ideeën vanuit de Praktijkplaats. De uitkomsten daarvan presenteren de studenten via een symposium. Belangrijk onderdeel is de overdracht van onderzoek naar onderwijs op de Hogeschool Inholland. Door de betrokkenheid van docenten en docentonderzoekers neemt Inholland de nieuw gegenereerde kennis op in het curriculum en werkt dit verder uit met studenten, zodat de continuïteit gewaarborgd is.

6. Periode

Projectperiode fase 1 loopt van 1 september 2021 tot 1 september 2022. In het najaar van 2022 evalueren de betrokken partijen vanuit de stuurgroep gezamenlijk de opbrengsten om te beslissen in hoeverre een voorstel wordt gedaan aan de stakeholders voor fase 2.

7. Investerings

Begroting Praktijkplaats Texel	Incidenteel	Sept. 2021/2022, eventueel structureel ⁵
Investerings		
Opzetten bestendige organisatie Praktijkplaats met stakeholders en business model voor 5 jaar.	€ 12.500	
Cofinanciering opzetten (sponsor, subsidie, etc)	€ 2.500	
Organisatie en begeleiding Planet Texel Hackathon 4.0		€ 20.000
Organisatie en begeleiding van minimaal 2 vervolgprojecten		€ 20.000
Verblijf en vervoer (zoals voor de vervolgprojecten)		€ 7.000
PR + media		€ 4.000
Symposium		€ 4.000
Totaal	€ 15.000	€ 55.000
Bijdragen		
Inholland	€ 7.500	€ 27.500
De gemeente Texel	€ 7.500	€ 27.500

⁵ In beginsel voor 1 jaar. Na de evaluatie doet de stuurgroep bij gebleken succes een voorstel voor structurele investering. De besluitvorming hierover is afhankelijk van de interne besluitvorming van de stakeholders.

7.1. Voorstel bijdrage vanuit gemeente Texel

- Creëert bestuurlijk draagvlak voor het project
- Informeert en stimuleert participatie bedrijfsleven en bewonersvertegenwoordigingen
- **Medefinanciering van de fase 1 (50%), te weten: € 35.000**
- Deelname in de stuurgroep en het projectteam (of delegeert iemand hiervoor).

7.2. Voorstel bijdrage Inholland / Terratechnica

- Levert studenten
- Levert docentenbegeleiding
- Levert positieve promotie
- **Medefinanciering van fase 1 (50%), te weten: € 35.000**
- Deelname in de stuurgroep en het projectteam (of delegeert iemand hiervoor).